

محور مخالف روسیه - هند

جنگ سرد نو

روسیه و هند به دنبال افزایش توان نظامی به منظور ارتقای جایگاهشان در عرصه جهانی هستند.

مسکو به دنبال تثبیت قدرت

کشور جهان است. موضوع دیگری که باید در خصوص تلاش روسیه برای افزایش قدرت تسلیحاتی اش در نظر داشت، برنامه های جاه طلبانه این کشور برای توسعه توان رزمی خود در ماورای زمین و اقیانوس ها است. بنابر آمار موجود، روسیه قصد دارد برای توسعه نیروی هوایی، امکانات فضایی و سیستم ناوبری ماهواره ای خود «گلوناس»، تا سال ۲۰۱۰ مجموعاً ۲۰ ماهواره را به فضا پرتاب کند. سیستمی که روس ها آن را در رقابت با سیستم ناوبری جی پی اس آمریکا و «گالیله» اروپا طراحی کرده اند و قصد دارند تا در مواقع حساس، سیستم موشکی خود را با آن هدایت کنند.

در مورد دریاهای و اقیانوس ها نیز روس ها قصد دارند با سوده های هنگفتی که از افزایش قیمت انرژی در جهان به دست آورده اند، نیروی دریایی خود را از طریق دستیابی به نسل جدیدی از ناوهای هواپیمابر به شدت تقویت کنند. این موضوع از آن جهت حایز اهمیت است که روسیه در حال حاضر تنها یک ناو هواپیمابر به نام «کوزنتسو» دارد ولی بنابر اظهارات ولادیمیر ماسورین، فرمانده نیروی دریایی روسیه، این کشور قصد دارد در دو دهه آینده، شش ناو هواپیمابر هسته ای تولید کند.

در جنوب آسیا، هند، در مسیر نظامی گری

هند، همزمان با رشد قدرت اقتصادی خود در تلاش است تا توان نظامی خود را متناسب با آن افزایش دهد. کارشناسان مسایل نظامی انتظار دارند این کشور در طول پنج سال آینده، رقمی در حدود ۴۰ میلیارد دلار، غیر از بودجه سالانه تسلیحاتی خود، برای به دست آوردن سلاح های پیشرفته هزینه کند. سلاح های مورد نظر هند، تسلیحات مختلفی مانند جت های جنگنده، توپخانه، زبرد دریایی و تانک را دربر می گیرد. این کشور، در زمان اتحاد جماهیر شوروی با همکاری این کشور زرادخانه خود را شکل داده بود و به نظر می رسد در حال تبدیل شدن به یکی از بزرگترین بازارهای تسلیحاتی در جهان باشد. رویه جدید هند در هزینه کردن بودجه های کلان برای تسلیحات نظامی، نشان دهنده تغییر نگرش این کشور نسبت به موقعیت خود است. آدمیرال سورش مهتا، فرمانده نیروی دریایی هند در کنفرانسی که در ماه ژوئیه در دهلی نو برگزار شد، عنوان کرد که هند مانند هر کشور رو به پیشرفت دیگری در آرزوی به دست آوردن جایگاه خود در عرصه جهانی است. این مسأله

به باور کارشناسان مسایل بین المللی، استراتژی جدید «مشارکت و مقاومت» که روسیه در سیاست خارجی خود در عرصه نظامی، سیاسی و اقتصادی در پیش گرفته، بیانگر آن است که مسکو به دنبال تثبیت قدرت سه گانه خود در جهان است. دستور سال گذشته پوتین در خصوص از سرگیری پرواز هواپیماهای بمب افکن استراتژیک روسیه، برای نخستین بار پس از پایان جنگ سرد، پیام جدیدی را برای غرب مخابره کرد: روزهای نادیده گرفتن روسیه به عنوان یک نیروی جهانی دیگر به پایان رسیده است. حمله اخیر روسیه به زمین های بازی قبلی خود در اوستیا و آبخازیا، چماق نظامی این کشور را آشکار کرد.

هرچند کاخ سفید در تلاش برای پنهان کردن نگرانی های خود، تصمیم روسیه را مبنی بر از سرگیری پرواز بمب افکن های دور برد اقدامی کم اهمیت دانسته، ولی برخی کارشناسان، پرواز این بمب افکن های راهبردی را نشانه ورود به جنگ سرد توصیف می کنند - جنگ سرد تازه ای که روسیه در آن کارت های جدیدی برای بازی و اعمال فشار بر رقبایش در غرب دارد.

طبق اخبار منتشره، روسیه قصد دارد تا سال ۲۰۲۵ میلادی، تولید جنگنده - بمب افکن های خود را به دو برابر میزان کنونی برساند و این افزایش شامل تولید بیشتر موشک های هسته ای و تانک نیز می شود. این اقدامات روسیه باعث می شود تا قدرت نظامی مسکو پس از جنگ سرد به بیشترین میزان خود برسد. کارشناسان سیاسی و نظامی معتقدند روسیه از این اقدامات خود چند هدف را دنبال می کند که مهمترین این اهداف را در بعد خارجی، می توان نشان دادن این نکته به غرب که روسیه هنوز به عنوان یک قدرت بزرگ جهانی مطرح است، خلاصه کرد. در این میان، نکته ای که باعث نگرانی آمریکا و سایر کشورهای غربی شده، این است که روسیه قصد دارد برخی از تولیدات نظامی خود را به لیست فروش تجهیزات نظامی اضافه کند. در حقیقت، کرملین با رهبری پوتین و بهره گرفتن از منابع غنی انرژی خود، دیگر از بحران هایی که پس از فروپاشی شوروی سابق با آن مواجه بود رهایی یافته و قصد دارد بار دیگر به عنوان قدرتی قابل تأمل در برابر آمریکا بایستد. گواه این تلاش، افزایش ۴ برابری هزینه های نظامی روسیه، در بازه زمانی سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۶ میلادی و همچنین، افزایش صادرات تسلیحات روسیه به حدود هشتاد

زمانی اهمیت بیشتری پیدا می کند که به دیدگاه هند برای تبدیل شدن به پلیس آب های مجاور این کشور، به خصوص اقیانوس هند، پی ببریم.

تلاش هند برای تقویت نقش خود در برقراری امنیت در یاها در شرایطی صورت می گیرد که نیروی دریایی هند در حال حاضر از ناو هواپیمابر INS Viraat استفاده می کند که در سال ۱۹۵۹ وارد ناوگان نیروی دریایی سلطنتی انگلیس شد و در سال ۱۹۸۲ در جنگ انگلیس با آرژانتین بر سر جزایر فالکلند مورد استفاده قرار گرفت. این کشور نیز همانند سایر کشورها که قصد دارند اولین تلاش خود را برای ساخت یک ناو هواپیمابر بومی تجربه کنند، با مشکلات زیادی برای ساخت ناو هواپیمابر ۳۷ هزار تنی کلاس ویکرننت مواجه است که تاکنون ۳۰۰ میلیون دلار هزینه آن شده و قرار است در خلال سال های ۲۰۱۲ - ۲۰۱۱ به نیروی دریایی این کشور تحویل شود. با این حال این پروژه جاه طلبانه نشان دهنده افزایش قابلیت های کشتی سازی در جهانی است که تاکنون فقط آمریکا، انگلستان، روسیه، ایتالیا و فرانسه در آن قابلیت ساخت ناوهای هواپیمابر را داشتند. البته تلاش هند برای تکمیل پروژه ساخت ناو هواپیمابر به راحتی پیش نمی رود و به دلیل هزینه های سر به فلک کشیده و کمبود مواد و تجهیزات لازم برای ساخت، بعید به نظر می رسد که این کشور بتواند تا قبل از فرا رسیدن سال ۲۰۱۵ میلادی، ساخت اولین ناو هواپیمابر خود را تکمیل کند. تلاش هند برای تبدیل شدن به یک قدرت دریایی، از آن جهت برای دهلی نو حایز اهمیت است که چین از سال ۱۹۹۹ به بعد، آرام ولی بی صدا توان نظامی خود را در اقیانوس هند به مرحله ای رسانده است که می تواند علاوه بر هند، تهدیداتی جدی را متوجه ایالات متحد آمریکا، ژاپن و استرالیا کند. در حقیقت، واقعیت این است که هند از سال ۱۹۹۹ به بعد، به واسطه گسترش روابط نظامی و سیاسی خود با ایالات متحد آمریکا تبدیل به هدف شماره یک پکن شده است. ■